

Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21320>

Öz

Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i (ESDÖ), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n temel say? ve matematik becerilerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilm? bir araçtır. Ölçek, özellikle 48 ila 60 aylık çocuklar için say?sal bili?sel geli?im düzeylerini belirlemeyi hedefler. Bu ölçek, Ba?ak Y?lmaz ve G. ?nal-K?z?ltepe tarafından 2017 y?l?nda Türk kültürüne uyarlanm??tır. Uyarlama çal??ması, ölçe?in Türkçe konu?an çocuk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilece?ini göstermek üzere gerçekleştirilmiştir.

Ölçe?in temel amacı, çocuklar?n erken dönem erken matematik becerilerindeki yeterliliklerini tespit etmek ve olası geli?imsel riskleri erken ya?ta belirleyerek uygun e?itim stratejilerinin olu?turulmasına katkı sa?lamaktır. Bu bağlamda ESDÖ, hem ara?tırmacılar hem de e?itimciler için de?erli bir psikometrik araç niteli?indedir.

Anahtar Kelimeler

Erken matematik, say? bilgisi, okul öncesi, say?sal beceriler, psikometrik özellikler, uyarlama, 48-60 ay.

Yazarlar

Ba?ak Y?lmaz, Gülden ?nal-K?z?ltepe.

Amaç

Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i'nin birincil amacı, okul öncesi e?itim alan 48 ila 60 aylık çocuklar?n sahip oldu?u temel say? ve aritmetiksel dü?ünme becerilerini sistematik bir ?ekilde ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, çocuklar?n okula haz?r olma durumları açısından kritik öneme sahip olan say?sal kavramlar? ne ölçüde edindiklerini ortaya koyar.

Ölçek, aynı zamanda, erken çocukluk döneminde say?sal alanda desteklenmesi gereken veya özel öğrenme güçlü?ü riski ta??yan çocuklar?n belirlenmesine yardımcı olmay? amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, bireysel öğrenme ihtiyaçlarına yönelik müdahale programları?n tasarlanmas?nda temel te?kil eder.

Yap?

Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i, genellikle erken say?sal bili?sel geli?im kuramlar?na dayanarak tasarlanm??tır. Ölçülen temel yapı (konstrükt), çocuklar?n formal e?itime başlamadan önce geli?tirdikleri temel erken matematik yeterlili?idir. Bu yeterlilik, genellikle a??adaki temel

bile?enleri içerir:

Say? Adlar?n? Söyleme ve S?ralama: Rakamlar?n do?ru s?rayla say?labilmesi.

Miktar Kar??la?t?rmas?: ?ki grup aras?ndaki miktar farkl?l?klar?n? anlama.

Birebir E?leme ?lkesi: Nesnelere sayarken her birine yaln?zca bir say? ad? atama yetene?i.

Kardinalite ?lkesi: Bir nesne grubundaki son say?n?n, grubun toplam miktar?n? temsil etti?ini kavrama.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in hedefledi?i yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Y?lmaz ve ?nal-K?z?ltepe (2017) taraf?ndan yürütölen çal??mada, ölçe?in yap?sal geçerlik kan?tlar?na ula?mak için analizler gerçekte?tirilmi?tir.

Ölçe?in geçerlik sonuçlar?, ölçe?in 48-60 ayl?k Türk çocuklar?n?n say?sal becerilerini kültürel ve dilsel aç?dan uygun bir ?ekilde de?erlendirebildi?ini göstermektedir. Detayl? istatistiksel bulgular ve kullan?lan geçerlik yöntemleri (örne?in, kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i) için orijinal referans kayna??n?n incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçüm arac?n?n tutarl? sonuçlar verme derecesini ifade eder. Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i'nin Türk popölyasyonundaki güvenirlik çal??malar?, ölçe?in iç tutarl?l??n? (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?ini incelemi?tir.

Y?lmaz ve ?nal-K?z?ltepe (2017) taraf?ndan yap?lan uyarlama ara?t?rmas?nda, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleri aras?nda tutarl? sonuçlar verdi?ini gösteren güvenirlik katsay?lar? raporlanm??t?r. Bu katsay?lar, ölçe?in ölçtü?ü erken say? becerileri yap?s?n?n sa?laml??n? desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak ölçölmesi beklenen temel say?sal beceri boyutlar? alt?nda toplan?p toplanmad??n? kontrol etmeye yarar.

Uyarlamay? gerçekte?tiren ara?t?rmac?lar, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de

korunduğunu veya kültüre özgü değerlikler yapması gerekip gerekmediğini faktör analizi sonuçlarıyla desteklemiştir. Faktör yapısı, ölçeğin birden fazla alt boyutu mu yoksa tek bir genel erken matematik yeteneği boyutunu mu ölçtüğünü belirlemede kritik rol oynar.

Araç

Test Çeşidi: Uyarlama

Format: Bireysel uygulama gerektiren, performans temelli bir değerlendirme aracı olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar (Erken Çocukluk Dönemi)

Yaş Grubu: 48-60 aylık çocuklar (4 ila 5 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek, çocuğun sayısal bilgiyi anlama, sayma ilkelerini kullanma ve temel nicel karşılaştırmalar yapma yeteneğini ölçen standartlaştırılmış maddelerden oluşur. Derecelendirme formatı orijinal kaynakta belirtilmemiş olsa da, bu tür ölçekler genellikle doğru/yanlış veya puanlamalı kriterlere dayanır.

Anahtar Kelimeler

Sayısal biliş, okul öncesi değerlendirme, erken matematik becerileri, psikometrik test, çocuk gelişimi, bilişsel testler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bakım Yılmaz

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: bskylmz89@gmail.com

Yayın Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Y?I? (Uyarlama): 2017 (Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?I).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? hakk?nda detayl? bilgi için sorumlu yazar (Ba?ak Y?lmaz) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar genellikle yazarlar?n iznine tabidir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [erken-sayi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Y?lmaz, B. ve ?nal-K?z?ltepe, G. (2017). Erken Say? De?erlendirme Ölçe?inin 48-60 ayl?k çocuklar için geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Adnan Menderes Üniversitesi E?itim Bilimleri Dergisi*, 8, 81-91.

Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Erken Say? De?erlendirme Ölçe?i'nin (ESDÖ) maddeleri, orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, ölçek maddeleri bu giri?te listelenememektedir. Ölçe?in içeri?i ve maddeleri hakk?nda detayl? bilgi için Y?lmaz ve ?nal-K?z?ltepe (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal bilimsel makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.